

ΚΟΡΩΝΟΪΟ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Η κρίση της πανδημίας και η Τουρκία

Παρά τις αρχικές υπερφίαλες περί του αντιθέτου εκτιμήσεις η κρίση της πανδημίας του κορωνοϊού έπληξε και την Τουρκία. Με περίπου επισήμως αναγνωρισμένα 140.000 κρούσματα και 4.000 θύματα μέχρι στιγμής, η χώρα βρίσκεται στην όγδοη θέση αναφορικά με τον αριθμό των κρουσμάτων και στη δεκάτη τρίτη αναφορικά με τον αριθμό των θυμάτων. Ενώ τις πρώτες εβδομάδες ο τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν απέφυγε τις δημόσιες εμφανίσεις και δηλώσεις, αυτές πύκνωσαν, όταν φάνηκε ότι τα χειρότερα έχουν αποφευχθεί. Σκοπός ήταν η καλλιέργεια κλίματος εθνικής αυτοπεποίθησης και η ανάδειξη των επιτευγμάτων της κυβερνήσεως. Η αναβάθμιση της νοσοκομειακής υποδομής κατά τα τελευταία έτη συνέβαλε στο να αποφευχθεί η κατάρρευση του συστήματος υγείας. Η προσπάθεια να εμφανισθεί η Τουρκία ως πάροχος ανθρωπιστικής βοήθειας μεταξύ άλλων και προς ευρωπαϊκές χώρες και τις Ηνωμένες Πολιτείες τελούσε σε αρμονία με το αφήγημα της «ισχυρής Τουρκίας», η οποία διαθέτει τους πόρους αλλά και το «περίσσευμα καρδιάς» να συνδράμει τέως και νυν υπερδυνάμεις όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά και χώρες των Βαλκανίων και της υποσαχάριας Αφρικής. Οι δωρεές υγειονομικού υλικού έρχονταν, ωστόσο, σε κραυγαλέα αντίφαση με τα προβλήματα στην επάρκεια και τη διανομή υγειονομικού υλικού στην ίδια την Τουρκία.

Τα προβλήματα στη διαχείριση της κρίσεως εντός της χώρας συνδέονται και με την άρνηση της κυβερνήσεως να συνεργασθεί με τους μητροπολιτικούς δήμους που βρίσκονται υπό τον έλεγχο της αντιπολιτεύσεως. Η προσπάθεια επιβολής κρατικού μονοπωλίου στα προγράμματα κοινωνικής αρωγής έφθασε μέχρι το σημείο να δεσμευθούν οι τραπεζικοί λογαριασμοί στους οποίους οι μητροπολιτικοί δήμοι συγκέντρωναν δωρεές για τα θύματα της κρίσεως. Η ανπουξία να μη γίνει η κρίση της πανδημίας εφιαλτήριο για την προεδρική υποψηφιότητα του δημάρχου του μητροπολιτικού δήμου της Κωνσταντινούπολεως

Εκρέμ Ιμάμογλου ήταν έκδηλη. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η προσπάθεια των φιλοκυβερνητικών μέσων ενημερώσεως να αναδείξουν τον δήμαρχο του μητροπολιτικού δήμου της Αγκύρας Μανσοούρ Γιαβάς ως αντίπαλο δέος του Εκρέμ Ιμάμογλου. Η προσπάθεια διεμβολισμού του αντιπολιτευτικού μετώπου το οποίο θριάμβευσε στις δημοτικές εκλογές στην Κωνσταντινούπολη και την Αγκυρα εκδηλώθηκε και με τη σκλήρυνση της κυβερνητικής ρητορικής στο Κουρδικό, τη ρητορική ταύτιση του συνόλου της αντιπολιτεύσεως με τους κούρδους αυτονομιστές του PKK και την άσκηση πιέσεων στο «Καλό Κόμμα» της Μεράλ Ακσενέρ να αυτομολήσει στον κυβερνητικό συνασπισμό.

Από την άλλη η σκληρή οικονομική πραγματικότητα παραμένει το βαρόμετρο των εξελίξεων. Η λόγω της πανδημίας καθίζηση της οικονομικής δραστηριότητας και άνοδος της ανεργίας επιβαρύνουν την ήδη δυσχερή κατάσταση της οικονομίας, ενώ έγινε σαφές και το κόστος της απαξιώσεως της τουρκικής κεντρικής τράπεζας και της εξαρτήσεώς της από τις βουλές της εκτελεστικής εξουσίας. Η προσπάθεια ανασχέσεως της πτώσεως της ισοτιμίας της τουρκικής λίρας είχε ως συνέπεια την απόσχιση των συναλλαγματικών αποθεμάτων της χώρας και οδήγησε την τουρκική κυβέρνηση να ζητήσει την παροχή διευκολύνσεων από την αμερικανική κεντρική τράπεζα. Ενώ οι αμερικανικές αρχές φέρονται να συνδέουν την αποδοχή του τουρκικού αιτήματος με την ακύρωση της εγκαταστάσεως των συστοιχιών των ρωσικών πυραύλων S-400, οι επιλογές της τουρκικής κυβερνήσεως παραμένουν περιορισμένες. Η προσφυγή της Τουρκίας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο εμφανίζεται ως πολιτικώς ανέφικτη. Η κρίση της πανδημίας αναδεικνύει πόσο συνδεδεμένη παραμένει η Τουρκία με τους δυτικούς πολιτικούς και οικονομικούς θεσμούς παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς της τουρκικής πολιτικής ηγεσίας.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπιλέντι και επιστημονικός συνεργάτης του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.